

**UCHWAŁA NR XXXV/443/2021
RADY GMINY KOŁBASKOWO
z dnia 17 grudnia 2021 r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.**

Na podstawie art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust.1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), Rada Gminy Kołbaskowo uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołbaskowo.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Dorota Trzebińska

Załącznik do uchwały Nr XXXV/443/2021
Rady Gminy Kolbaskowo z dnia 17 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
NA ROK 2022**

SPIS TREŚCI

- § 1 Wprowadzenie
- § 2 Podstawy prawne programu
- § 3 Diagnoza problemów uzależnień
- § 4 Problemy kluczowe
- § 5 Cel programu
- § 6 Adresaci programu
- § 7 Zadania programu, formy realizacji i wskaźniki
- § 8 Sposoby realizacji programu
- § 9 Realizatorzy programu
- § 10 Wynagrodzenie członków GKRPA
- § 11 Przewidziane efekty realizacji programu

§ 1

WPROWADZENIE

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z nadużywaniem alkoholu są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to z ich rozmiarów, złożoności a także kosztów społecznych i ekonomicznych jakie ponoszą osoby indywidualnie, ale także ich rodziny i społeczeństwo.

Realizacja zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest zadaniem własnym gminy. Zawarte są w nim wytyczne do organizowania kompleksowych działań w zakresie problemów związanych z uzależnieniami. Program ma za zadanie przedstawić spójny system działań minimalizujących zaistniałe problemy, wskazywać możliwości działań niwelujących istniejące problemy, a także planować działania profilaktyczne. Wskazane jest, aby zadania planowane w ramach programu były kontynuacją podejmowanych dotychczas przez Gminę Kołbaskowo wcześniejszych działań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

W opracowywaniu Gminnego Programu uwzględniono rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 2

PODSTAWY PRAWNE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie podstawie art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust.1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), oraz w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834.), o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, 1236, 1535, 1773, 1927, 1981), o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535.), o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 711, 1773.), o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, 1292, 1559, 1773, 1834, 1981.).

§ 3

DIAGNOZA PROBLEMÓW

Zbieranie informacji na temat skali i rodzaju problemów związanych z alkoholem i narkotykami wynika z konieczności podejmowania działań w oparciu o analizę sytuacji i diagnozę potrzeb. Dokonana w 2021 roku diagnoza wskazuje problemy, ale także pozwala określić zasoby i sprawdza zapotrzebowanie na różnego rodzaju działania.

Opierając się na danych zgromadzonych przez gminne instytucje (GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psychologa i terapeutów uzależnień, placówki oświatowe) określono kierunki działań w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych na terenie Gminy Kołbaskowo.

Z informacji pozyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających ze wsparcia nieco wzrosła i jest to 33 rodzin. Natomiast znacznie więcej bo do 25 rodzin wzrosła pomoc asystenta. Dużym problemem zgłaszanym przez pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych jest bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane udostępnione przez Zespół Interdyscyplinarny określają problem przemocy domowej na terenie Gminy Kołbaskowo. Do GKRPA zgłoszono 6 osób, wobec których zostały podjęte działania. Zostało założonych 26 niebieskich kart.

W ciągu roku odbyło się 14 posiedzeń GKRPA. Zaproszonych na spotkanie zostało 18 osób. Do biegłych skierowano 5 spraw. Zakończono postępowania w przypadku 10 osób. Wysłano 12 zapytań do policji o interwencje, a otrzymano 4 zapytania dotyczące prowadzonych działań. Do GOPS i Zespołu Interdyscyplinarnego wysłano 8 zapytań, a otrzymano 3 wnioski. Zaopiniowano 10 postanowień dotyczących sprzedaży alkoholu. Jedną osobę skierowano na leczenie.

W 2021 roku Straż Gminna podjęła 20 interwencji wobec osób nie przestrzegających przepisów, (w tym 14 mandatów i 6 pouczeń). 2 osoby nietrzeźwe przewieziono do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania. Dane te są zbliżone do poprzedniego roku.

Od połowy kwietnia 2021 roku rozpoczął działalność Gminny Punkt Konsultacyjny, który w rozwiązywaniu problemów uzależnień zastąpił Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny prowadzony przez Stowarzyszenie SOS dla Rodziny.

Mieszkańcy Gminy Kołbaskowo uzyskali dostęp do specjalistów z zakresu terapii uzależnień i interwencji kryzysowej, a także profesjonalną pomoc psychologiczną. Pracownicy Punktu posiadają stosowne wykształcenie oraz predyspozycje interdyscyplinarne potrzebne do zdiagnozowania problemów klienta i ich rodzin. Tego rodzaju działalność otworzyła szerokie możliwości skutecznego pomagania i wspierania dzieci, młodzieży i rodziców, a także niesie pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy. Terapeuci są bardzo ważnym i znaczącym wsparciem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w motywowaniu osób uzależnionych do podejmowania leczenia. Niezmiernie cenna jest też działalność terapeutów i psychologa w interwencji kryzysowej.

Problemy, z którymi najczęściej zgłaszają się mieszkańcy do Punktu to uzależnienia od alkoholu. Są to głównie mężczyźni w wieku 35-40 lat. Rzadziej kobiety, ze względu na fakt, że kobietom (38-50 lat) trudniej przyznać się do nałogu i silniej działa mechanizm zaprzeczenia. Kobiety zgłaszały się częściej po poradę jako osoby współuzależnione (głównie matki).

Uzależnienie od narkotyków zgłaszali głównie mężczyźni (20-35 lat) – marihuana, amfetamina (jedna osoba zdecydowała się na leczenie w ośrodku stacjonarnym), mefedron. Nie zgłaszano uzależnień od kokainy, heroiny morfiny i innych pochodnych opiatów, tabletek uspakajających, nasennych czy dopalaczy.

Sytuacje kryzysowe z którymi zgłaszali się klienci to: przemoc w rodzinie (psychiczna), problemy rodzinne trudności wychowawcze, strata bliskiej osoby, konflikty rodzinne (małżeńskie, partnerskie, międzypokoleniowe).

Porady psychologiczne dotyczyły głównie problemów emocjonalnych, wychowawczych, lęków u dziecka. Problemy w relacjach partnerskich.

Coraz częściej pojawiają się problemy wieku starczego, a także znaczna ilość przypadków bezradności w sytuacjach życiowych i trudnościach życia codziennego.

Dane pozyskane ze wskazanych wcześniej źródeł, pozwoliły wyłonić następujące wnioski do realizacji zadań w zakresie profilaktyki:

- a. Profilaktykę wśród dzieci i młodzieży należy opierać na właściwych postawach wobec spożywania alkoholu.
- b. Wskazana jest kontynuacja realizacji programów profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych działań – bez naukowo potwierdzonej skuteczności wśród uczniów i przedszkolaków.
- c. Rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, jako niezbędny element chroniący dzieci i młodzież przed niepożądanymi zachowaniami.
- d. Podejmowanie różnorodnej działalności w celu przeciwdziałania agresji wśród dzieci i młodzieży.
- e. Realizacja zajęć, warsztatów, prelekcji podejmujących działania profilaktyczne z zakresu uzależnień behawioralnych, skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży, a także ich rodziców.

§ 4

PROBLEMY KLUCZOWE

1. Współwystępowanie różnego rodzaju uzależnień, głównie alkoholu i przemocy domowej.
2. Niewystarczająca wiedza rodziców z zakresu uzależnień i problemów wynikających z korzystania przez dzieci z technologii informatycznych.
3. Trudności życia codziennego i bezradność w sytuacjach życiowych w kontekście czynników ryzyka.
4. Brak stabilności emocjonalnej u dzieci i problemy wychowawcze.

§ 5

CEL GŁÓWNY PROGRAMU I CELE SZCZEGÓŁOWE

1. **Głównym celem** tego Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kołbaskowo oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
2. **Cele szczegółowe:**
 - a. Zwiększanie skuteczności nowoczesnej profilaktyki integrowanej poprzez nowoczesną i kompleksową działalność we wszystkich środowiskach (przedszkolnym, szkolnym, rodzinnym i rówieśniczym).
 - b. Rozwijanie świadomości społecznej w zakresie problematyki uzależnień poprzez informowanie, edukowanie, propagowanie zdrowego stylu życia.
 - c. Zmniejszenie rozmiarów problemów aktualnie istniejących, związanych z używaniem alkoholu.
 - d. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień na terenie Gminy, w tym problemów przemocy w rodzinie.

- e. Wzmacnianie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób nadużywających alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a także dla ofiar i sprawców przemocy we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym.
- f. Rozwijanie współpracy, także w formie szkoleniowej, z innymi instytucjami pomocowymi działającymi na terenie Gminy Kołbaskowo.

§ 6

ADRESACI PROGRAMU

Adresatem wszelkich działań zawartych w tym programie powinno być jak największe grono mieszkańców naszej Gminy – zarówno osoby uzależnione i współuzależnione, wszelkie grupy ryzyka, dzieci i młodzież. Wskazane jest również objęcie działaniami profilaktycznymi także osób nie mających problemów z uzależnieniem, szczególnie w zakresie edukacji.

§ 7

ZADANIA I FORMY REALIZACJI ORAZ WSKAŹNIKI

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi.

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Udostępnianie informacji na temat różnorodnych instytucji pomocowych przeznaczonych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	Ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi postępowaniem komisji i osobami zgłoszonymi.
2.	Upowszechnianie wiedzy na temat ruchów samopomocowych, o mitingach AA oraz zasadach ich działalności.	Ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi postępowaniem komisji i osobami zgłoszonymi
3.	Zapewnienie finansowania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym (konsultacje lekarskie, psychologa i psychiatry opinie na potrzeby biegłych sądowych) i objętych postępowaniem GKRPA.	Ilość osób skierowanych na badanie przez biegłych, ilość wydanych opinii.
4.	Działalność Punktów Konsultacyjnych – dyżury terapeutów uzależnień, interwenta kryzysowego, psychologa.	Zestawienie liczby osób korzystających z Punktów.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe lub inne uzależnienia, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Finansowe zabezpieczenie działalności specjalistów w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym w tym porad prawnych.	Ilość osób korzystających z pomocy Ośrodka i prawnika.
2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych mających na celu prowadzenie edukacji publicznej.	Ilość zakupionych materiałów.

3	Podjęmowanie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich lub systematycznie zakłócają spokój publiczny.	Ilość wniosków złożonych do sądu.
4.	Ścisła współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania pomocy w rodzinie.	Ilość wniosków złożonych przez GKRPA przez zespół.
5.	Współpraca z policją.	Ilość wniosków złożonych przez policję.
6.	Zapewnianie rodzicom możliwości udziału różnego typu zajęciach podnoszących kompetencje wychowawcze.	Ilość cykli, ilość uczestników.
7.	Współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi w zakresie wspierania dzieci z rodzin alkoholowych.	Ilość kontaktów, spotkań, wniosków.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Organizowanie, upowszechnianie i finansowanie rekomendowanych programów profilaktycznych oraz tych o niepotwierdzonej naukowo skuteczności, zajęć, warsztatów, w tym adresowanych do dzieci i młodzieży	Ilość realizowanych działań i uczestników.
2.	Prowadzenie zajęć z dziećmi w świetlicach środowiskowych w miejscowościach Gminy Kołbaskowo.	Liczba prowadzonych świetlic, ilość dzieci uczestniczących.
3.	Podnoszenie kompetencji członków GKRPA, pedagogów szkolnych i członków Zespołu Interdyscyplinarnego – finansowanie szkoleń wraz z kosztami dojazdu.	Liczba szkoleń, ilość osób przeszkolonych.
4.	Upowszechnianie i finansowanie, w miarę możliwości zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych.	Ilość zajęć, ilość dzieci uczestniczących w zajęciach.
5.	Organizowanie i finansowanie konkursów propagujących życie bez nałogów i przemocy adresowanych do uczniów szkół podstawowych.	Ilość konkursów, Ilość uczestników.
6.	Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, arteterapeutycznych, podnoszących sprawność fizyczną i psychiczną, rekreacyjno-sportowych dla dzieci i osób dorosłych (z uwzględnieniem seniorów)	Liczba imprez, Ilość uczestników.

7.	Współpraca i finansowanie placówek wsparcia dziennego w formie podwórkowej.	Ilość placówek Ilość dzieci objętych wsparciem.
----	---	--

4. Wpomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, a także ochronie przed przemocą w rodzinie

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Współpraca z PCPR w Policach poprzez zapewnianie miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej.	Ilość osób (rodzin) którym zapewniono wsparcie.
2.	Finansowanie obsługi administracyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego.	Ilość sfinansowanych działań.
3.	Wspieranie działań i działalności stowarzyszeń oraz instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (wg potrzeb).	Ilość podpisanych umów.
4.	Dofinansowanie Szczecińskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień dział Pomocy Osobom Nietrzeźwym.	Liczba osób objętych działaniami.
5.	Współpraca z GOKSiR w Kołbaskowie w zakresie działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców Gminy.	Ilość działań liczba osób objętych działaniami.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.	Ilość szkoleń, liczba sprzedawców.
2.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy.	Ilość kontroli.
3.	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.	Ilość wydanych opinii.
4.	Występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego w przypadku zaistnienia takiej sytuacji.	Ilość spraw w sądzie.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego
Finansowanie reintegracji zawodowej i społecznej osób dotkniętych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Kołbaskowo.
7. Wspieranie osób niesamodzielnych i bezdomnych
Współfinansowanie regionalnego Centrum Wsparcia Osób Niesamodzielnych w Policach oraz zapewnianie schronienia bezdomnym z terenu Gminy Kołbaskowo.

§ 8

SPOSOBY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU

1. Realizacja niniejszego Programu nastąpi poprzez:
 - a. Zlecanie realizacji zadań wybranym podmiotom.
 - b. Nadzór nad realizacją zleconych zadań.

- c. Koordynację działań zawartych w Programie prowadzi Pełnomocnik Wójta ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Realizacja będzie się opierała również o współpracę instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami, które mogą wspomóc działalność profilaktyczną gminy, a będą odpowiedzialną na jej potrzeby.

§ 9

REALIZATORZY PROGRAMU

1. Za koordynację i realizację Gminnego Programu Profilaktyki odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta ds. realizacji powyższego programu.
2. Program realizowany jest we współpracy z innymi instytucjami, w tym:
 - a. komórkami i jednostkami organizacyjnymi Gminy Kołbaskowo, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,
 - b. szkołami, przedszkolami i placówkami oświatowymi,
 - c. podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
 - d. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 10

Zasady wynagradzania członków

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołbaskowie, przewodniczącemu Komisji przysługuje ryczałt w wysokości 10%, a członkom komisji 7% brutto przeciętnego wynagrodzenia za IV kwartał roku poprzedniego ogłoszonego w Monitorze Polskim.
2. Za udział w kontroli przynajmniej 3 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, jak też za przeprowadzenie kontroli kompleksowej świetlicy środowiskowej, przysługuje ryczałt w wysokości 7% brutto przeciętnego wynagrodzenia za IV kwartał roku poprzedniego ogłoszonego w Monitorze Polskim.
3. Z ryczałtu potrącone będą obowiązkowe potrącenia na podatek dochodowy i ubezpieczenie zdrowotne.
4. Ryczałt będzie wypłacany najpóźniej 14 dni od daty złożenia listy obecności z posiedzenia Komisji lub złożenia protokołu kontroli.

§ 11

Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Świadomość strat jakie powoduje nadużywanie alkoholu i negatywnego wpływu innych uzależnień na życie jednostki i rodziny.
2. Działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży staną się powszechnymi, a w konsekwencji podniesienie ich świadomość na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami.
3. Możliwość korzystania przez osoby z różnego typu problemami z profesjonalnej pomocy.
4. Ograniczania dysfunkcji pojawiających się w rodzinach poprzez zmianę stylu życia i rozwijanie kompetencji wychowawczych.